Wydanie wieczorowe. Cena 10 fen.

PRENUMERATA:
Rocznie . . . . 24 mrk.
półrocznie . . . 12 mrk.
kwartalnie . . . 6 mrk.
miesięcznie . . . 2 mrk.
wraz z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową.

OGŁOSZENIA:
Nadesłane przed tekstem i w tekście — wiersz 1 mrk.
Nekrologja . . 75 fen.
Reklamy . . . 70 fen.
Zwyczajne (5 szpalt) 50 fen.
Drobne ogłoszenia po 6 fen. za wyraz. Najmniej 50 fen.

GAZETA ŁÓDZKA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA „GAZETY ŁÓDZKIEJ" ul. Przejazd 8.

Administracja otwarta od 8 i pół rano do 6-ej wieczór, w święta od 6 do 10 rano.

Redakcja czynna od g. 9-ej do 3-ej codziennie, w wigilje świąt do 10 wieczór.

Łódź, Wtorek, 5 Marca 1918 r.

ORGAN NARODOWY.
Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok VII. — № 63.

ZAWIADOMIENIE.

Wkrótce, po gruntownem odświeżeniu i urządzeniu otwieram przy ul. Piotrkowskiej, róg Zielonej

Bar „VERSAILLES"

Bufet zostanie obficie zaopatrzony w wszelkiego rodzaju gorące i zimne zakąski. Kuchnia prowadzona będzie pod osobistym kierunkiem znanego kuchmistrza **p. Dzierzgowskiego.** — Piwo z beczki.

Polecając się łaskawym względom Sz. Publiczności, pozostaję z poważaniem

L. Milewska
(była współpr. Rest. Grand Hotelu).

Traktat pokojowy państw czwórprzymierza z Rosją.

Z Brześcia Litewskim donoszą:

Podpisany dn. 3 marca r. b. traktat pokojowy pomiędzy Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgarją i Turcją z jednej, zaś Rosją z drugiej strony, we wstępie wskazuje na to, iż rzeczone mocarstwa postanowiły zakończyć między sobą stan wojny i działania wojenne jaknajprędzej przerwać, poczem po wymienieniu nazwisk pełnomocników następują poniższe warunki;

Artykuł 1. Niemcy, Austro-Węgry, Bułgarja i Turcja z jednej strony, zaś Rosja z drugiej oświadczają, że stan wojny pomiędzy niemi został skończony Są one gotowe żyć nadal ze sobą

w pokoju i przyjaźni.

Artykuł 2. Strony, zawierające umowę, zaprzestaną wszelkiej agitacji i propagandy przeciwko rządowi, lub urządzeniom państwowym i wojskowym strony przeciwnej. Zobowiązanie to, o ile tyczy się Rosji, ma moc i dla terytorjów, okupowanych przez mocarstwa czwórprzymierza.

Artykuł 3. Terytorja, leżące na zachód od linji, ustanowionej przez strony zawierające umowę, a należące poprzednio do Rosji, nie będą podlegać już zwierzchnictwu państwowemu Rosji. Ustanowiona linja wynika z załączonej do niniejszego traktatu pokojowego mapy, stanowiącej istotną część składową umowy. (Załącznik 1-szy).

Ostateczne ustanowienie linji tej zostanie dokonane przez komisję niemiecko-rosyjską. Dla terytorjów, o których mowa, ze względu na ich dawną przynależność do Rosji, nie będą wynikały żadne względem niej zobowiązania. Rosja rezygnuje z wszelkiego mieszania się do wewnętrznych spraw tych ziem. Niemcy i Austro-Węgry zamierzają

zadecydować o przyszłym losie tych terytorjów w porozumieniu z ich ludami.

Artykuł 4. Niemcy są gotowe, skoro tylko zostanie zawarty pokój powszechny i demobilizacja rosyjska będzie całkowicie przeprowadzona, opuścić terytorja, leżące na wschód od linji, oznaczonej w art. 3, punkt 1, o ile nie wyniknie z art. 6 jakiś inny stan rzeczy.

Rosja uczyni wszystko, co leży w jej siłach, aby jaknajszybciej

opuścić prowincje wschodnio-anatolijskie i zapewnić prawny zwrot ich Turcji.

Okręgi Erdoki, Kars i Batum będą również bezzwłocznie opuszczone przez wojska rosyjskie. Rosja nie będzie się wtrącać do nowego stanu prawnopaństwowych i międzynarodowych stosunków okręgów tych, pozostawiając ludności ich przeprowadzenie tego w porozumieniu z mocarstwem sąsiadującem t. j. Turcją.

Artykuł 5. Rosja przeprowadzi

niezwłoczną demobilizację armji

swej, włącznie z utworzonemi przez rząd obecny oddziałami wojskowemi. Rosja odprowadzi swe okręty wojenne do portów swych i zatrzyma je tam aż do zawarcia pokoju powszechnego, albo też niezwłocznie je rozbroi. Okręty wojenne państw, pozostających z czwórprzymierzem w wojnie, znajdujące się na wodach rosyjskich, traktowane są na równi z okrętami rosyjskiemi.

Teren blokady na morzu Lodowatem pozostaje aż do zawarcia pokoju powszechnego. Oczyszczanie z min morza Wschodniego, o ile znajduje się ono pod panowaniem rosyjskiem, oraz morza Czarnego następuje niezwłocznie.

Żegluga handlowa na wodach tych jest wolną i zostaje znów niezwłocznie podjętą. W celu ustanowienia szczegółowych przepisów, tyczących się bezpiecznych dróg dla żeglugi handlowej, zostaną powołane komisje mieszane. Drogi żeglugi muszą być wolne od min pływających.

Artykuł 6. Rosja zobowiązuje się

zawrzeć niezwłocznie pokój z ukraińską republiką ludową

i uznać traktat pokojowy pomiędzy państwem tem, a mocarstwami czwórprzymierza. Terytorjum ukraińskie będzie niezwłocznie opuszczone przez wojska rosyjskie, oraz rosyjską gwardję czerwoną. Rosja wstrzymuje wszelką agitację i propagandę przeciwko rządowi, oraz urządzeniom publicznym ludowej republiki ukraińskiej.

Estlandja i Liflandja

będą również bez zwłoki opuszczone przez wojska rosyjskie i rosyjską gwardję czerwoną. Granica wschodnia Estlandji przebiegać będzie naogół wzdłuż rzeki Narwy, granica wschodnia Liflandji przebiega naogół wzdłuż jeziora Pejpus w kierunku Liwenhofu nad Dźwiną. Estlandja i Liflandja będą obsadzone przez niemieckie władze policyjne dopóki nie będzie tam zapewnione bezpieczeństwo przez własne urządzenia krajowe, oraz dopóki nie zostanie zaprowadzony porządek państwowy. Rosja niezwłocznie uwolni wszystkich aresztowanych, bądź uprowadzonych mieszkańców Estlandji i Liflandji i zagwarantuje im bezpieczny powrót.

Finlandja oraz wyspy Alandzkie

będą niezwłocznie opuszczone przez wojska rosyjskie, oraz czerwoną gwardję rosyjską, porty finlandzkie — przez flotę rosyjską, oraz rosyjskie siły zbrojne. Dopóki zamarznięcie wody wyklucza przeprowadzenie wojennych okrętów rosyjskich, pozostać na nich mogą jedynie słabe załogi. Rosja powstrzyma wszelką agitację i propagandę przeciwko rządowi, lub urządzeniom publicznym Finlandji. Znajdujące się na wyspach Alandzkich ufortyfikowania muszą być jaknajszybciej zniesione. Kwestję stałego obsadzenia wysp, oraz traktowania ich pod względem militarnym i żeglugowo - technicznym rozstrzygnie specjalna umowa pomiędzy Niemcami, Rosją, Finlandją i Szwecją. Istnieje również porozumienie co do tego, że, na życzenie Niemiec, także inne państwa morza Wschodniego mogą być do rozstrzygnięcia kwestji tej powołane.

Artykuł 7. Wychodząc z założenia,

że Persja i Afganistan

są państwami wolnemi i niezależnemi, zobowiązują się strony, zawierające umowę, że do uznania i uszanowania politycznej i gospodarczej niezależności, oraz terytorjalnej nietykalności tych państw.

Artykuł 8. Obustronni jeńcy wojenni będą zwolnieni i odesłani do swej ojczyzny. Uregulowanie związanych z tem kwestji nastąpi na podstawie poszczególnych traktatów, przewidzianych przez art. 12.

Artykuł 9.

Strony, zawierające traktat, rezygnują wzajemnie ze zwrotu kosztów wojennych,

t. zn. wydatków państwowych na prowadzenie wojny, oraz zwrotu szkód wojennych, t. zn. tych szkód, które ponieśli ich poddani przez zarządzenia militarne na terytorjach objętych wojną, włącznie z wszystkiemi rekwizycjami, przeprowadzonemi w kraju nieprzyjacielskim.

Artykuł 10.

Stosunki dyplomatyczne i konsularne

pomiędzy stronami, zawierającemi umowę, będą wznowione niezwłocznie po ratyfikacji traktatu pokojowego. Co do dopuszczenia obustronnych konsulów nastąpią specjalne porozumienia.

Artykuł 11.

W kwestji stosunków gospodarczych

pomiędzy mocarstwami czwórprzymierza i Rosją decydującemi są uchwały, zawarte w załącznikach 2—5, przyczem dla stosunków niemiecko-rosyjskich — załącznik 2-gi, dla austracko-węgiersko-rosyjskich—załącznik 3-ci, dla bułgarsko-rosyjskich—4-ty i dla turecko-rosyjskich stosunków gospodarczych, załącznik 5-ty.

Artykuł 12.

Wznowienie urzędowych i prywatnych stosunków prawnych,

wymiana jeńców wojennych i internowanej ludności cywilnej, kwestja amnestji, jak również sprawa traktowania parowców handlowych, które wpadły w ręce przeciwnika, zostaną uregulowane przez traktaty poszczególne z Rosją, które stanowią istotną część składową niniejszego traktatu, oraz, w miarę możności, jednocześnie z nim nabierają mocy.

Artykuł 13. Dla komentowania niniejszego traktatu miarodajnemi są — dla stosunków niemiecko - rosyjskich teksty, niemiecki i rosyjski, dla stosunków austrjacko - węgiersko - rosyjskich teksty niemiecki, węgierski i rosyjski, dla stosunków bułgarsko - rosyjskich teksty—bułgarski i rosyjski, oraz dla stosunków turecko-rosyjskich teksty—turecki i rosyjski.

Artykuł 14. Niniejszy traktat pokojowy ma być ratyfikowany. Dowody ratyfikacyjne mają być możliwie jaknajprędzej

wymienione w Berlinie.

Rząd rosyjski zobowiązuje się, w razie żądania jednego z państw czwórprzymierza, dokonać wymiany dowodów ratyfikacyjnych w przeciągu dwóch tygodni. Traktat pokojowy, o ile artykuły jego nie przeczą temu, lub umowy dodatkowe nie ustanawiają czego innego, nabiera mocy z chwilą ratyfikacji.

(Do traktatu pokojowego dodano: W celu poświadczenia niniejszego pełnomocnicy traktat ten podpisali własnoręcznie. Przygot[illegible]y w Brześciu Litewskim w pięciu oryginałach w dniu 3 marca 1918 roku. Następują podpisy).

Kwestje handlowo-polityczne, na które rozciąga się artykuł 11, na żądanie ultimatum niemieckiego, zostały rozwiązane analogicznie, jak w traktacie pokojowym z Ukrainą. Co się tyczy umów prawno-politycznych, to odpowiadają one w istocie swej propozycjom, które na podstawie ultimatum niemieckiego, zostały przedstawione na pierwszem posiedzeniu.

Kronika polityczna.

Sprawa wysp Alandzkich.

Doniesienie szwedzkiego biura telegraficznego. (Urzędowo.) Na rozkaz rządu swego ambasador niemiecki w Stokholmie podał do wiadomości ministra spraw zagranicznych, iż Niemcy zamierzają, na skutek żądania rządu finlandzkiego, posłać wojska swe do Finlandji, w celu stłumienia panującej tam rewolty, i że wojska te za zgodą Finlandii w trakcie dokonywania operacji swych posługiwać się będą również wyspami Alandzkiemi.

Ażeby nie przeszkodzić spełnieniu zadań humanitarnych, które wzięła na siebie szwedzka załoga na wysp. Alandzkich, Niemcy ograniczą się tylko na urządzeniu na wyspach tych etapu, który dla operacji militarnych jest niezbędny. Następnie zostało zapewnionem, iż Niemcy nie posiadają żadnego terytorjalnego interesu na wyspach i że kwestja wysp Alandzkich z uwzględnieniem interesów Szwecji będzie załatwiona w porozumieniu z państwem tem.

Przyjmując do wiadomości oświadczenie, złożone w imieniu rządu niemieckiego, rząd szwedzki uważa za swój obowiązek podnieść, że według jego zdania, nawet ograniczone korzystanie z wysp Alandzkich, które, zgodnie ze złożonem oświadczeniem, ma nastąpić, pociągnie za sobą przeszkody na drodze odpowiedniego spełnienia przez Szwecję na wyspach Alandzkich zadań humanitarnych. Komendant s[illegible]zkiego oddziału strażniczego na wyspach Alandzkich został zawiadomiony o planowanem przybyciu ekspedycji niemieckiej, jak również i o poczynionych w związku z tem oświadczeniach niemieckich.

Odznaczenie.

Jak donoszą urzędowo z Berlina z powodu zakończenia operacji na Wschodzie, cesarz ofiarował naczelnemu wodzowi na wschodzie, generał-feldmarszałkowi arcyksięciu Leopoldowi Bawarskiemu wielki krzyż żelazny.

* * *

Z powodu zawarcia pokoju z Rosją, rozkazał cesarz wywiesić flagi.

Pokój z Rosją.

„Daily News" donosi z Petersburga: W tutejszych kołach politycznych, zbliżonych do instytutu Smolnego, panuje pogląd, że, pomimo podpisania układu pokojowego między Niemcami a

Rosją, ruchy wojsk nie ustaną natychmiast, lecz trwać będą dopóty, aż ludności Estlandji, Inflant, Kurlandji i Finlandji zapewniona będzie swoboda postanowienia o swych losach.

Układ handlowy Szwecji z koalicj

„Svenska Telegramm Byran" donosi pod datą 1 marca urzędowo: W oczekiwaniu zakończenia w Londynie pomiędzy Szwecją a państwami koalicji pertraktacji w sprawie układu handlowego, zawarto obecnie tymczasowy traktat handlowy i żeglugowy, podług którego Szwecja ma zapewniony dowóz przynajmniej 75,000 tonn towarów niezbędnych. Wzamian za to Szwecja oddaje do dyspozycji koalicji 100,000 tonn pojemności okrętowej dla przewozu towarów dla koalicji na przeciąg trzech miesięcy na wodach europejskich. Do okrętów tych nie wliczony jest żaden z okrętów, pozostających w portach szwedzkich. Ze Stanami Zjedn. zawarto specjalną umowę, podług której dozwolony jest wwóz do Szwecji różnych towarów, podczas gdy pewne okręty znajdujące się w w portach Stanach Zjedn. otrzymają pozwolenie udać się w interesach amerykańskich od portów południowo-amerykańskich.

Zdobycz w Rewlu.

W Rewlu zdobyto m. in.: osiem starych łodzi podwodnych, trzy parowce od 1200 do 3000 ton, pewną ilość parostatków, łamaczy lodów, torpedowców i wiele materjału surowego:

Co do rosyjskich okrętów wojennych, to wiadomo tylko, że krążownik „Rurik" w drodze do Helsingforsu utkął w lodzie o 16 mil od Rewla. Prawdopodobnie, że i inne okręty zamarzły w drodze.

Depesza prezesa ministrów Rady Ukraińskiej do Kanclerza Rzeszy.

Pan Holubowicz, prezes ministrów Rady Ukraińskiej, wystosował do Kanclerza Rzeszy depeszę następującej treści: Korzystam ze sposobności jednodniowego pobytu w Brześciu Litewskim u naczelnego wodza wojsk niemieckich na Wschodzie aby wyrazić Waszej ekscelencji moją radość, z powodu wkroczenia wojsk naszej Rady do Kijowa, naszej starej i nowej stolicy, gdźie spotkało je ze strony ludności entuzjastyczne przyjęcie.

Oswobodzenie naszej stolicy i naszego kraju w większej części przypisać należy tej okoliczności, że, uproszony rząd Waszej ekscelencji, wysłał do pomocy swoje zwycięskie wojska, które pomogły nam przepędzić z kraju bandy północnej Rosji. W imieniu narodu ukraińskiego i jego rządu dziękuję Waszej ekscelencji serdecznie za okazaną pomoc i czuję się szczęśliwym, że od tej chwili podjęcie przyjaznych stosunków mieć będzie miejsce nietylko między rządami, lecz różnież i między narodami.

Na to wysłał wczoraj Kanclerz Rzeszy następującą odpowiedź:

Z prawdziwą przyjemnością otrzymałem wiadomość o oswobodzeniu starego sławnego Kijowa, stolicy Ukrainy. Winszuję panu i młodej armji ukraińskiej szybkiego sukcesu i czuję wraz z narodem niemieckim zadowolenie, że wojska niemieckie współdziałały przy oswobodzeniu ukraińskiego narodu.

Jeszcze stoją wojska niemieckie na waszej ziemi, lecz gdy tylko pan uzna, że dzieło jakie miały wykonać wojska niemieckie, jest już ukończone, natychmiast wydam rozkaz naszej armji do odwrotu.

Odpowiedź Clémenceau w sprawie Alzacji i Lotaryngji.

Jak donosi „Journal des Débats", Clémenceau wystąpi na najbliższem posiedzeniu parlamentu z odpowiedzią na mowę hr. Hertlinga, zwłaszcza na ustęp jej, dotyczący Alzacji i Lotaryngji.

Narady japońsko-angielsko amerykańskie.

Biuro Reutera donosi z Nowego Jorku pod datą 1 b. m.:

Wczoraj lord Reading oraz japoński agent dyplomatyczny Tanake mieli, każdy z osobna, konferencję z sekretarzem stanu Lansingiem.

Napad lotniczy na Wenecję.

Z Rotterdamu donoszą do „Berliner Tageblattu":

Korespondent Biura Reutera donosi z Wenecji: Podczas napadu lotniczego dn. 27 lutego uszkodzone zostały 3 kościoły, a mianowicie: San Giovanni Polo, San Simeone Piccolo, San Giovanni Crisostomo. W tym ostatnim kościele zniszczony został ołtarz z obrazem Calliniego. Korespondent „Daily Mail" telegrafuje z głównej włoskiej kwatery, że rzncono na Wenecję przeszło 100 bomb, które spowodowały znaczne szkody. Obliczają, że jedna trzecia domów została uszkodzona. Pałac dożów, most westchnień i katedra św. Marka pozostały nieuszkodzone, aczkolwiek w pobliżu rzucono 15 bomb.

Mirko czarnogórski umarł.

Książę Mirko czarnogórski, który się udał przed dwoma laty do jednego z wiedeńskich sanatorjów, ze względu na ciężkie swoje cierpienia, zmarł przedwczoraj, z powodu rozlewu krwi w płucach.

Władze austrjackie nie opuszczają Chełmszczyzny.

Wiedeńskie c. i k. Biuro Telegraficzne donosi:

Wiadomość podana przez jeden z dzienników lwowskich, jakoby austrjacko-węgierskie władze okupacyjne przygotowują się do oddania Chełmszczyzny ukraińskiej republice ludowej i rozpoczęły już ewakuację Zamościa, jest najzupełniej nieuzasadnioną i nieprawdziwą.

Trockiego okradł sekretarz.

Według doniesienia z Petersburga skradziono rządowi maksymalistycznemu szereg ważnych dokumentów. Dotychczasowy sekretarz Trockiego Jorsow znikł z dokumentami i wielką sumą pieniężną.

Podatki komitetu rewolucyjnego.

Komitet rewolucyjny w Ekaterinburgu nałożył na tamtejszych kapitalistów podatek w wysokości 1-go miljona rubli. Część kapitalistów spłaciła dotychczas 10,000 rb. Ci kapitaliści, którzy nie zapłacą podatku zostaną uwięzieni. (P. P.).

Kandydatura Reymonta do nagrody Nobla.

Telegram Polskiej Agencji Prasowej. Instytut Nobla postanowił rozpatrywać kandydaturę Władysława Reymonta do nagrody Nobla dopiero w roku przyszłym.

Telegramy.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 4-go marca. (Urzędowo)

Z widowni zachodniej.

Front wojsk generała marszałka polnego Ks. Ruprechta Bawarskiego i

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Nad Izerą szturmowy nasz oddział wtargnął do linji nieprzyjacielskich i wziął do niewoli belgów. W kilku miejscach na froncie flandryjskim, po energicznym ogniu nastąpiły natarcia anglików; odparto je.

Pozatem operacje bojowe ograniczały się w niektórych odcinkach do walk artyleryjskich i minowych.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Albrechta Würtemberskiego.

Na wschodnich wzgórzach nad Mozą francuska artylerja i miotacze min działały od czasu do czasu z energją.

W czasie mniejszych przedsięwzięć na północy od kanału Ren-Marna, na zachodzie od Blamon i na południu od Metzeralu wzięto znów 20 jeńców.

Z widowni wschodniej.

Wskutek podpisania układu pokojowego z Rosją, ustały wczoraj w Wielkorosji ruchy wojskowe.

Z pozostałych terenów walk nic nowego.

Pierwszy Generał-kwatermistrz
LUDENDORFF.

Komunikat austrjacki.

WIEDEŃ, 4-go marca. (Urzędowo)

Na Podolu operacje rozwijają się pomyślnie.

Dotychczasowa zdobycz wynosi 770 armat, 1,100 karabinów maszynowych i wielkie masy materjału wojennego wszelkiego gatunku.

Szef sztabu generalnego

Głos niemiecki w sprawie Litwy.

„Deutsche Tageszeitung", znany organ wszechniemiecki, zajmuje się gorąco sprawą Litwy i projektami jej rozwiązania. W Nr. 106 z 27 lutego, polemizując z brońcą litewskiej niepodległości, posłem Erzbergerem, co do wartości jego pomysłu ogłoszenia niepodległego państwa litewskiego, tak konkluduje:

„Niepodległość Litwy jest wedle naszego mniemania, biorąc tę rzecz rozumnie, polityczną niemożliwością.

Niepodległe państwo może zawierać przymierze i traktaty, z kim chce i przeciw komu chce.

Co innego by było, gdyby Litwa ogłoszona została niezależną, a nie niepodległą, i gdyby poczyniono konieczne zastrzeżenia, i to nietylko na podstawie wzajemnych układów, które każdej chwili można naruszać lub łamać. Zastrzeżenia te zaś musiałyby być tej treści, by dawały w każdej formie bezpieczeństwo granic a środki komunikacyjne i życie gospodarcze Litwy wiązały z państwem niemieckiem.

A teraz o ile się weźmie pod uwagę specjalne stosunki na Litwie, to w pierwszej linii wyłania się pytanie, jaką możemy mieć gwarancję, względnie chociaż surogat gwarancji, że Litwa się nie ukształtuje tak samo, jak Polska. Dość pomyśleć sobie, że Wilno będzie stolicą niepodległej Litwy. Wilno liczy 200,000 mieszkańców, w tem 108,000 Polaków i Białorusinów, 90,000 żydów i tylko 2,000 Litwinów.

Litewska ludność kraju jest niekulturalna i apolityczna, prowadzi ją miejska inteligencja litewska, i co do jakości i co do ilości słaba. Jasnem jest, że w niepodległej Litwie polski element, zwłaszcza wobec przemożnej roli polskiego ziemiaństwa, odrazu wybije się na kierownicze stanowisko. Taka Litwa pragnęłaby tak samo, jak Polska, a nawet z Polską lub pod komendą Polski, dostępu do morza. Wystarczającym byłby fakt, że w niepodległej Litwie pierwiastek polski wiódłby prym.

Jasną jest rzeczą, dokądby to przewództwo prowadziło, i jakie niebezpieczeństwo urosłoby na stałe dla nas z opanowania Litwy przez Polaków. Zydzi litewscy stanowią 30 procent miejskiej ludności, a co najmniej 15 proc. ogólnej liczby mieszkańców Litwy. Żydzi ci są gospodarczo najsilniejszą grupą i nienawidzą Niemców — za to, że im uniemożliwili ich wyzyskowy bandel. Przy demokratycznej konstytucji przyszłej Litwy pracować będą oni przeciw oparciu o Niemcy, a za związkiem z Rosją.

Zapowiedziano dalej liczną reemigrację litewską z Ameryki. Reemigzacja ta wywrze również antyniemiecki wpływ na niepodległą Litwę, gdyż amerykańscy Litwini przez całą wojnę zdradzali antyniemieckie nastroje.

Niepodległa Litwa nie przedstawia zatem żadnego rozwiązania sprawy, a tylko jeszcze jej gorsze powikłanie i stwarza oraz powiększa wschodnie niebezpieczeństwa i kłopoty dla państwa Niemieckiego.

O wiele lepszy byłby podział Litwy tak by jej część przypadła Niemcom, a reszta z Wilnem Rosji; gdyż Wilno po niemieckiej stronie byłoby tylko szkodliwem".

Śmierć pułkownika Mościckiego.

Dnia 11-go z. m. z rozkazu dowódcy I polskiego korpusu w Rosji, jenerała Dowbor-Muśnickiego, wysłana była z twierdzy bobrujskiej delegacja od korpusu, której zadaniem było przebić się do okopów niemieckich, w linji prostej odległych od twierdzy o 220 wiorst.

W skład delegacji wchodzili: dowódca I pułku ułanów polskich, pułkownik Bolesław Mościcki; porucznicy Zaboklicki i Bisping, chorąży Maruszewski oraz wolontarjusz Wańkowicz.

Osłonę delegacji stanowiły dwa szwadrony I pułku ułanów polskich: II-gi, pod dowództwem porócznika Podhorskiego i III-i pod dowództwem podrotmistrza Romera. Naczelne dowództwo nad obu szwadronami objął osobiście pułkownik Mościcki.

Po drodze oddział polski stoczyć musiał niejedną krwawą utarczkę ze zbrojnemi oddziałami bolszewickiemi, a wśród walk tych zginął między innymi śmiercią bohaterską podporucznik Łebkowski.

Dotarłszy wreszcie do Czudzina, delegacja postanowiła dalszą podróż odbyć samodzielnie, bez osłony wojskowej. Dwa szwadrony odesłano zatem z powrotem do Bobrujska. Delegaci wojskowi podzielili się na dwie grupy i tak dwiema grupami w przebraniu żołnierskiem udali się w dalszą wędrówkę.

Z pośród delegatów najdalej dotarł porucznik Bisping, który, zniszczywszy uwierzytelniające listy od jenerała Dowbor-Muśnickiego i do jenerała Hoffmanna i do Rady regencyjnej, zdołał ujść cało z rąk bolszewików.

PRZEDSTAWICIEL
E. Tuwim, Warszawa, Leszno 12.

Według relacji osobistej porucznika Bispinga, ogłoszonej w „Dzienniku mińskim" z d. 28-go z. m., w ręce bolszewików dostali się, jako jeńcy, członkowie delegacji: porucznik Zaboklicki, chorąży Maruszewski i wolontarjusz Wańkowicz.

Natomiast pułkownik Mościcki, który zasłynął zwłaszcza w r. z. jako dzielny dowódca mężnych ułanów polskich pod Krechowcami podczas odwrotu armji rosyjskiej z Galicji, wyprawę śmiałą życiem swem przypłacił.

Według przypuszczenia porucznika Bispinga, ś. p. pułkownik Bolesław Mościcki popełnić musiał samobójstwo w lesie, ścigany przez rozbestwionych bolszewików.

Dla wyjaśnienia okoliczności śmierci i odszukania ciała pułkownika Mościckiego d. 27 z. m. wysłano, za zezwoleniem władz niemieckich, oddział ułanów polskich pod wodzą podrotmistrza Romera.

Dnia 27 z. m. odbyło się w katedrze mińskiej uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. pułkownika Mościckiego. Podniosłą mowę żałobną wygłosił ks. dr. J. Herget.

Delegacja od gen. Dowbora-Muśnickiego.

W niedzielę o godz. 4 r. przyjechali do Warszawy i zamieszkali w hotelu „Bristol" czterej oficerowie wojsk polskich, pozostających pod rozkazami gen. Dowbor-Muśnickiego. Są nimi pp. pułkownik Andrzej Tupalski, pułkownik Edward Malewicz, podporucznik Władysław Radkiewicz, prezes organizacji wojskowej i porucznik Arnold Szebeko, adjutant Dowbora-Muśnickiego.

Wczoraj delegacja oficerów przyjęta została w pałacu arcybiskupa przez Radę Regencyjną.

Oficerom polskim towarzyszyli w samochodach oficerowie armji niemieckiej.

Z ziem polskich.

Warszawa.

Pogrzeb ś. p. Antoniego Kaczorowskiego.

W niedzielę po poł. z kościoła św. Krzyża wyprowadzono zwłoki ś. p. Antoniego Kaczorowskiego, inżyniera, członka b. Tymczasowej Rady Stanu, następnie Komisji Przejściowej, kierownika Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Kondukt poprowadził infułat ks. Przeździecki w asystencji 16-tu księży. Przed konduktem delegacje zarządów okręgowych N. Z. R. oraz różnych instytucji rządowych niosły 19 wieńców. Dalej kroczyli przedstawiciele N. Z. R. z owiniętym krepą żałobną sztandarem i słuchacze „Kursów Zawodowego Wykształcenia Ślusarzy przy Muzeum Przemysłu i Handlu" również z żałobnym sztandarem oraz delegacja wojska polskiego. Obecne były też delegacje z Kielc i Sosnowca.

Nad trumną przemawiali: kierownik Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Koronnych, p. Stan. Janicki, w im. Tow. Przemysłowców, inż. Andrzej Wierzbicki, przedstawiciel N Z. R. z m. Łodzi, który przemawiał w im. Związku Zawodowego Przemysłu Włóknistego „Praca"; przedstawiciel centrali warszawskiej N. Z. R., i p. T. Ciświcki z Lublina.

W chwili spuszczania trumny do grobu odśpiewano „Boże, coś Polskę!" i „Rotę".

Dwa wyroki śmierci.

Niemiecki sąd polowy w Warszawie skazał — jak donosi „DWZtg." — na śmierć, przez rozstrzelanie Stanisława Nowickiego z Warszawy, stolarza z zawodu,

za posiadanie broni i zabójstwo milicjanta Hartowskiego (o którem w swoim czasie donosiliśmy), oraz Stanisława Janiszewskiego, kelnera z Łodzi, za uprawianie szpiegostwa przeciw Niemcom na rzecz Rosji. Obaj skazani rozstrzelani zostali w dniu 1 b. m. o godz. 8 m. 40 rano.

Z „Bratniej Pomocy" politechniki warszawskiej.

W celu dopomożenia licznej rzeszy niesamożnych kolegów przy „Bratniej Pomocy" słuchaczów politechniki warszawskiej zorganizowana została Komisja Pośrednictwa Pracy. Komisja ta pośredniczy bezpłatnie przy wyszukiwaniu zajęć zarobkowych dla studentów; posiada wykwalifikowanych korepetytorów, nauczycieli, oraz techników wszelkiego rodzaju mogących z powodzeniem pracować tak w instytucjach przemysłowych, biurowych jak i przy odbudowie kraju, jako instruktorzy i rysownicy.

Ponieważ w dzisiejszych ciężkich czasach społeczeństwo powinno przyjść z pomocą kształcącej się młodzieży akademickiej, przeto Komisja pośrednictwa pracy zwraca się z gorącym apelem do wszystkich pracodawców, aby zapotrzebowania swe na personel techniczny, biurowy, oraz nauczycielski kierowali do wymienionej Komisji.

W ten sposób politechnikom *dana będzie* możność kształcenia *się* i przetrwania najgorszych *czasów*, jednocześnie *pracodawcy* posiądą personel *stojący* na wysokości zadania, o *wartości* moralnej, gwarantowanej przez „Bratnią Pomoc".

Zgłoszenia Komisja Pośrednictwa Pracy przyjmuje przy ul. Koszykowej nr. 75 (pawilon fizyczny, lokal „Bratniej Pomocy"). Godziny urzędowe codziennie od 1—2½ popoł. Listownie w każdej porze.

Strajk woźnych w uniwersytecie i politechnice.

Z powodu niestawienia się wczoraj rano do pracy woźnych przy uniwersytecie i politechnice zajęcia naukowe nie odbywały się prawidłowo. Na uniwersytecie młodzież, nie chcąc zostawiać w szatniach bez dozoru swych wierzchnich okryć, siedziała na wykładach w paltach. W prosektorjum studenci przy braku obsługi nie pracowali, jedynie część ich przenosiła trupy oraz preparaty potrzebne do studjów w prosektorjach i trupiarniach.

Na politechnice zarówno w wszystkich pawilonach przy ul. Polnej, jak i w gmachu architektury przy ul. Koszykowej ani zajęcia, ani wykłady nie odbyły się.

Zamknięcie „Gospody artystycznej".

W sobotę, około godz. 12-ej w nocy, do klubu, noszącego nazwę „Gospoda artystyczna", a mieszczącego się przy ul. Nowy Świat nr. 59, przybył z polecenia królewsko-polskiej władzy prokuratorskiej, sędzia Łabęcki w asyście 20 urzędników milicji i zarządził szczegółową rewizją całego lokalu, w którym znajdowało się wówczas około 100 osób. Przyczyną rewizji było oskarżenie o uprawianie w „Gospodzie gry hazardownej.

Dochodzenie i spisywanie protokółów przeciągnęło się do godz. 10-ej rano, poczem gości uwolniono, trzech zaś gospodarzy klubu sędzia Łabęcki polecił aresztować, o ile nie złożą odpowiedniej kaucji. Kaucję *te*, w sumie 6,000 mk., złożono. Lokal „Gospody" opieczętowano.

Z żeglugi.

Dnia 6 m. m. wznowiona będzie pasażerska żeglugą parowa na linji: Warszawa —Płock—Włocławek.

1,200,000 mk. dla żydów.

Warszawska gmina żydowska ma otrzymać w tych dniach, jako wsparcie dla żydów, 1,200,000 marek z Ameryki przez Holandję.

Centralny komitet żydowski.

Pod przewodnictwem p. S. Natansona odbyło się w gminie żydowskiej w Warszawie zebranie, złożone z 50 przedstawicieli różnych partji żydowskich. P. Natanson — jak informuje prasa żydowska — powitał na wstępie obecnych na zebraniu sjonistów: Raalte z Haagi i Sobernhaima z Berlina. Następnie delegat zagraniczny objaśnił, że celem zebrania jest utworzenie centralnego komitetu udzielania pomocy żydom i zaproponował, żeby komitet składał się z 30 członków, należących do różnych partji żydowskich. W celu opracowania planu działalności przyszłego komitetu centralnego wybrano komisję, do której weszli przedstawiciele 11 następujących grup i stronnictw:

1) ortodoksów, 2) chasydów, 3) konserwatystów, nienależących do obu grup pierwszych, 4) asymilatorów, 5) neo-asymilatorów, 6) żydów niezawisłych, 7) sjonistów, 8) sjonistów konserwatywnych, 9) socjalistów z grupy im. Grossera, 10) sjonistów-robotników, 11) innych socjalistów żydowskich.

Zakaz sprzedaży ryb.

Z powodu zatargu między pośrednikami a Związkiem producentów ryb, jak donosi żargonowy „Volksblatt", w niektórych bóżnicach ogłoszono zakaz spożywania ryby przez żydów. Dzieje się to oczywiście w porozumieniu z owymi pośrednikami, zagrożonymi stratą lekkiego, a ogromnego zarobku za pośredniczenie.

Przed rokiem usiłowano już wstrzymać spożywanie ryb przez żydów, pod pozorem, że powinni składać pieniądze, jakie ryby kosztują, na cel dobroczynny. Akcja ta nie powiodła się wtenczas. Obecnie więc już jawnie ogłaszają w bóżnicach „zakaz spożywania ryby" przez żydów.

Z okazji tej skorzystać powinna ludność chrześcjańska. Ryba stosunkowo jest tańsza i pożywniejsza od mięsa. Dokładne obliczenie bowiem wskazuje, że w porównaniu z cenami podczas wybuchu wojny: mięso podrożało 10-krotnie, słonina 16-kr., kasza 18, ziemniaki 19, groch 22, mąka 43, a ryba tylko 5-krotnie.

Nowy gubernator wojenny w Kaliszu.

Gubernator *wojenny kaliski*, generał piechoty v. *Wegerer* zwolniony został z tego *stanowiska* i przeszedł w stan odpoczynku, na jego zaś miejsce mianowany został generał-porucznik Sontag, dotychczasowy komendant fortecy w Strassburgu (Alzacja).

Gubernator wojenny Sontag przybył już do Kalisza i w ubiegły poniedziałek przedstawiali mu się urzędnicy miejscowych władz wojskowych i cywilnych.

Wstrzymanie eksmisji w Będzinie.

Stowarzyszenie lokatorów na wysłany memorjał do ministerstwa sprawiedliwości otrzymało odpowiedź, zapowiadającą skasowanie eksmisji lokatorów z mieszkań, o ile kamienicznicy uzależniają eksmisje od zwyżki komornego.

Wobec powyższej odpowiedzi, Stowarzyszenie zwróciło się do prezesa sądu okręgowego w Sosnowcu o wydanie polecenia sądom tutejszego powiatu wstrzymania eksmisji i otrzymano odpowiedź przychylną.

Racjonalne początki.

Ważną akcję przedsięwziął Związek Kółek rolniczych pow. biłgorajskiego. Mianowicie zakupił w powiecie tomaszowskim 630 mórg ziemi, aby rozkolonizować ją między małorolnych i bezrolnych. Cena ziemi wynosi przeciętnie od 434 do 485 rubli za morgę, zaś zadatek wynosi 50 rb. od morgi. Jest to zarazem sposobność najpewniejszej lokaty kapitału w takiej kasie, jaką jest ziemia.

Krwawy bandytyzm.

We wsi Pociesze pod Wieniawą, w pow. lubelskim, podczas uczty „purymowej" u Herszla Pociechera, gdy ten siedział z całą rodziną za stołem świątecznie przybranym, do mieszkania wtargnęło 7 bandytów uzbrojonych i w maskach, którzy dali kilka strzałów do domowników. Gospodarz padł trupem na miejscu, żona jego i dzieci uległy poranieniu. Bandyci zrabowali 1,800 rb. i zbiegli. Żandarmerja polowa wpadła już na ślad morderców.

Powrót uchodźców.

Z chwilą zakończenia wojny na froncie wschodnim sprawa powrotu do kraju polskich uchodźców, przebywających w Rosji nabiera dla społeczeństwa naszego szczególnej aktualności. Niestety dotychczas nie posiadamy tutaj szczegółowego materjału statystycznego, któryby informował o liczbie uchodźców, ofiar wojny, o ich rozmieszczeniu w Rosji, warunkach ich bytowania na obczyźnie, które znacznie się pogorszyć miały w miarę rozwielmożniania się anarchji w państwie rosyjskiem, o stosunkach sanitarnych, panujących wśród uchodźców, oraz o działalności polskich organizacji opiekuńczych. Wiadomości, które dochodziły do kraju, dokładnych, na statystyce opartych danych nie zawierały, ogólnie tylko charakteryzując smutny stan przymusowych wygnańców polskich na ziemiach dawnego caratu, jednocześnie zaś donosząc o ożywionej działalności polskich instytucji obywatelskich, dążących do ulżenia ciężkiej doli wielotysięcznych rzesz polskiego ludu, oderwanych przemocą od pnia macierzystego i przerzuconych wichurą wojenną do obcego a często i wrogiego dla siebie środowiska na poniewierkę i tęsknotę.

Niewątpliwie szczegółowe zestawienia statystyczne, dotyczące uchodźców naszych w Rosji, Finlandji i na obecnej Ukrainie, posiadają takie organizacje nasze w Rosji, jak Centralny Komitet Obywatelski i Towarzystwo Opieki nad ofiarami wojny, mieć je musi zapewne i Komitet, jaki specjalnie dla spraw powrotu uchodźców do Polski zorganizował się przed paru miesiącami w Mińsku przy udziale znanych i poważnych działaczy społecznych na emigracji. Z chwilą tedy, gdy zostanie nareszcie umożliwiony bezpośredni kontakt z temi instytucjami, miarodajne w kraju naszym czynniki odrazu zdobędą odpowiedni materjał statystyczny, pozwalający na zakreślenie planu racjonalnej organizacji nie tylko samego powrotu uchodźców z przeróżnych okolic Rosji, lecz również—wprowadzenia ich w rytm życia społeczeństwa polskiego w kraju. Powrót ten obejmie według aproksymatywnych obliczeń około 2 miljonów jednostek, do uchodźców bowiem wojennych przyłączać się będą tak żołnierze zdemobilizowani, jak liczne zastępy dobrowolnych wychodźców przedwojennych oraz ludzi, wywiezionych z Polski przez władze cesarskie pod zarzutem przestępstw politycznych. Reemigracja wychodźców przedwojennych zapowiada się nader licznie — do czego szczególny bodziec stanowić muszą niesłychane stosunki, jakie zapanowały obecnie w Rosji — a przedstawia się ona jako jednoczesny powrót nietylko licznych przedstawicieli zawodów inteligentnych, rzemieślników i robotników kwalifikowanych, lecz również przypływ inwestowanych w Rosji polskich kapitałów, skąd wynika jej wybitne znaczenie dla ułożenia się stosunków gospodarczych w naszym kraju po wojnie.

Ruch w kierunku natychmiastowego powrotu w strony rodzinne rozpoczął się wśród uchodźców, cierpiących niedostatek, nieraz graniczący ze straszną nędzą, nękanych tęsknotą i narażanych na wszelakie niebezpieczeństwa, już z chwilą zawieszenia broni na froncie wschodnim. Według posiadanych tutaj informacji, najliczniej skupiać się zaczęli uchodźcy w Mińsku i okolicy, gdzie liczba ich przekracza podobno sto tysięcy, a znaczne zastępy uchodźców, trawionych gorączką jaknajrychlejszego przedostania się do ojczyzny, posuwać się zaczęły ku linji dawnych rowów strzeleckich. Obecnie, jak wiadomo, wojska niemieckie wszędzie linje te przekroczyły, zajęły Mińsk i posunęły się na wschód, wskutek czego poważny odłam naszego uchodźtwa znajduje się na terenach, okupowanych już przez armję niemiecką.

Sprawę powrotu uchodźców uważa społeczeństwo nasze za jedną z najbardziej piekących i ważnych kwestji w obecnej dobie, uprzytomniając sobie, że nie może ona odbywać się bezplanowo ani też pod obcem kierownictwem. Nie tylko organizacja przejazdu do ojczyzny, lecz również rozmieszczenie uchodźców w kraju i ułatwienie im w początkach bytowania wymaga wdrożenia odpowiedniej akcji ze strony polskich czynników miarodajnych. Nakazuje ją nie tylko wzgląd na gospodarcze, społeczne i sanitarne stosunki w naszym kraju, lecz również obowiązek dania pomocy tym, naszym rodakom, którzy bez własnej winy cierpieć musieli okrutny los bezdomnych tułaczy.

Że rząd nasz postanowił zająć się energicznie sprawą powrotu z Rosji uchodźców, dowodzi fakt powołania do życia w tym celu osobnego urzędu. Jest nim mianowicie „Wydział reemigracyjny," utworzony przy Sekcji Ogólnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przy udziale reprezentantów Ministerstwa Opieki Społecznej i Ochrony Pracy i Ministerstwa Aprowizacji oraz Dyrekcji Służby Zdrowia Publicznego, jako instytucja czasowa powołana wyłącznie do organizacji powrotu uchodźców z Rosji i otoczenia ich odpowiednią opieką.

„Wydział reemigracyjny" rozpoczął swe czynności w dniu 25 z. m. Wbrew swej nazwie nie będzie on zajmował się kwestją reemigracji wogóle (t. j. reemigracji z krajów zachodnio-europejskich i zamorskich), gdyż całokształt spraw wychodźczych i reemigracyjnych należy do resortu odrębnej sekcji Ministerstwa Opieki Społecznej i Ochrony Pracy. Kierownikiem „Wydziału reemigracyjnego" mianowany został p. Jan Dmochowski. Ministerstwo Ochrony Pracy reprezentuje p. Józef Okołowicz, delegatem Ministerstwa Aprowizacji jest p. Janasz, delegatem zaś Dyrekcji służby zdrowia publicznego p. Dr. Wernic. Lokal biurowy „Wydziału" mieści się przy ulicy Jasnej 10.

„Monitor Polski".

Wiadomości bieżące.

— Z Bibljoteki Publicznej.

Na ogłoszony przez zarząd T-wa B. P. w dn. 8 grudnia r. ub. konkurs na „ex libris" nadesłano 13 projektów, które osądzono na ostatniem posiedzeniu zarządu w d. 2 marca. Nagrodę pierwszą przyznano pracy, oznaczonej godłem „Pochodnia", drugą — pracy pod godłem „Odrodzenie", a trzecią otrzymała praca „Książnica". Autorem wszystkich trzech projektów okazał się p. Leo Rosenberg architekt, łodzianin.

Księgozbiór bibljoteki powiększył się ostatnio darem kasy J. Mianowskiego, wynoszącym kilkaset tomów bardzo poważnych dzieł, między którymi znajduje się komplet „Słownika Języka Polskiego", wydawany pod red. prof. Kryńskiego, Karłowicza i Niedźwiedzkiego. Z prywatnych księgozbiorów otrzymano następujące dary: od p. inż. M. Bornsteina 35 dzieł treści historycznej, filozoficznej i dzieła rzadkie teologiczne; Spadkobiercy b. p. Miny Konstadtowej nadesłali za pośrednictwem p. dra Krakowskiego kilkadziesiąt dzieł z zakresu nauk społecznych i słowników.

— Z Polskiego Towarzystwa badań nad dziećmi.

Na najbliższych posiedzeniach Polsk. Tow. badań nad dziećmi omawiane będą następujące tematy: 1) Koedukacja w teorji i praktyce. 2) O rozwoju charakteru dziecka w szkołach nowego typu. 3) O metodach badania inteligencji. 4) Badanie inteligencji dziecka za pomocą metody Bineta i Simona. 5) Przyczynek do badań inteligencji dzieci szkolnych za pomocą metod skombinowanych. 6) Zdolności krytyczne ludzi normalnych, chorych umysłowo i dziecka.

Czytelnia i bibljoteka towarzystwa otwarte są w środy i soboty od godz. 5—7-ej. Zapisy na członka odbywają się w tych samych godzinach.

— Z Tow. lekarskiego.

Jutro, w środę, o godz. 7-ej, odbędzie się posiedzenie kliniczne Towarz. Lekarskiego.

— Ofiara obowiązku.

Wczoraj zmarł na na tyfus dr. Szymon Hartman, jeden z najstarszych lekarzy łódzkich. *„D. Ł. Ztg."*

— Gabinet Roentgenowski.

Z dniem 20 b. m. w szpitalu imienia Poznańskich otwarty będzie gabinet Roentgenowski dla celów djagnostycznych, na potrzeby miasta, stosownie do życzenia Wydziału Zdrowotności publicznej. (i)

— Zgon znanych artystów malarzy.

W Rosji zmarło dwóch artystów malarzy E. Wrzeszcz i Protaszewicz. E. Wrzeszcz szczególnie znany był w Łodzi, gdzie kilkakrotnie urządzane były wystawy jego prac. Obrazy jego, malownicze ogrody wiejskie, kwiaty i widoki pól zdobią salony wielu łodzian.

— Z uniwersytetu ludowego im. Tadeusza Kościuszki.

W ciągu bieżącego tygodnia wygłoszone zostaną następujące wykłady: dziś, we wtorek, od 6—7 godz. 1) sędzia Jurkowski: „Kwestja robotnicza", od 7—8 godz. 2) prof. Waszkiewicz: „Legjony H. Dąbrowskiego"; w środę, 6 b. m. od 6—7 godz. 1) dr. Siwiński: „Fizjologja i hygiena okresów rozrodczych", od 7—8 godz. 2 prof. Lorentz: „Dzieje wojskowości polskiej".

— Teatr Polski (Cegielniana 63).

Dziś po cenach popularnych, znakomity dramat „Wesele" St. Wyspiańskiego.

Jutro „Zmęczony Teodor".

W czwartek ukaże się poraz pierwszy wyśmienita komedja Henryka Nathansena w 4 aktach p. t. „Romans pana Szefa".

Przedstawienie przeznaczone zostaje na rzecz długoletniej kasjerki teatru p. Karoliny Texlowej, żony byłego dyrektora Teatru polskiego w Łodzi.

— Koncert w Resursie Rzemieślniczej.

Zorganizowany w ubiegłą niedzielę koncert w Resursie Rzemieślniczej powiódł się w zupełności. Program koncertu był obfity a zarazem interesujący.

Pierwszą część koncertu rozpoczął pod batutą dyr. p. Z. Szczepańskiego chór męski Resursy, który odśpiewał: „Rotę" Konopnickiej, a następnie „O świcie" Kotarbińskiego i „Pieśń myśliwską" St. Moniuszki.

Ze szczerością uczucia deklamował p. Wacław Nowakowski, artysta teatru polskiego, wybrawszy na popis „Opowiadanie o bitwie" St. Wyspiańskiego i inne utwory.

Znany z estrady koncertowej, skrzypek p. Bronisław Lechowski, posiadający talent prawdziwy i umiejętność gry doskonałą,

wykonał „Recitativo i caprice“ F. Kreislera — „Temat z warjacjami“ H. Paganiniego.

Bardzo korzystnie przedstawił się chór mieszany Resursy, pod kierunkiem p. Z. Szczepańskiego, odśpiewawszy rytmicznie kilka pieśni.

Dobre wrażenie wywarła deklamacja p. Orsetti, artystki dramatycznej.

Serdecznego przyjęcia doznał chór męski Tow. „Lutnia“, który pod kierunkiem dyrektora A. Michałowskiego odśpiewał szereg pieśni, jako to: „Modlitwa poranna“ H. Gounoda, „Żaby“ M. Kotarbińskiego, „Idzie, idzie“ M. Świerczewskiego i inne.

Po tym popisie zbiorowym usłyszeliśmy znów wyborną grę na skrzypcach p. Lechowskiego, który wykonał utwory Z. Fibicha, Schumanna i H, Burmestra.

Zakończono koncert monologiem humorystycznym p. t. „Jeno Cokolwiek“, który wypowiedziała udatnie p. Orsetti.

Wszystkim bez wyjątku, biorącym udział w koncercie, nie szczędzono zasłużonych oklasków, a niektórych obdarzono bukietami żywych kwiatów i wieńcami z dedykacją. (i)

— Z komitetu giełdy pracy.

Na posiedzeniu Komitetu Giełdy pracy, p. Klimaszewski przedstawił sprawozdanie z działalności giełdy za miesiac luty, którego okazało się przeciętnie pracowało tygodniowo po 176 robotników, którzy przepracowali 724 dniówki, a zarobek ich wynosił 3479 mk.

Na skutek zwrócenia się do Stow. robotników przemysłu włóknistego „Praca“ w sprawie delegowania członka na sekretarza Komitetu giełdy pracy, otrzymano zawiadomienie, iż zarząd delegował p. Józefa Tysiaka, który wkrótce obejmie powierzony mu mandat. (i).

— Wypadek.

Wczoraj w domu przy ul. Nowo-Cegielnianej 28, 14-letni Josek Lewin, zbliżywszy się zbyt do pieca, zapalił na sobie ubranie i w jednej chwili stanął w płomieniach. W stanie ciężkim pogotowie przywiozło Lewina do szpitala Poznańskich.

— Aresztowanie złodziejów.

(*) Agenci policji kryminalnej aresztowali na ulicy Wólczańskiej róg Rozwadowskiej włamywacza 29 letniego Bolesława Bykowskiego i 33 letniego Stanisława Kalinowskiego.

— Kradzieże.

(*) Przy ulicy Zakątnej № 7 Gutmanowi skradziono przędzy za 3000 mk.

Z mieszkania Bernarda Wolfowicza przy ulicy Widzewskiej 55 skradziono różnych rzeczy za 5000 mk.

— Brzeziny.

W nocy na 2 b. m. we wsi Rewice czterech bandytów napadło na mieszkanie Wasilewskiej i zrabowawszy jej 250 rb. zbiegli. Jednego z bandytów ujęto.

Ostatnie telegramy.

Po Brześciu Lit.—Bukareszt.

„Berl. Tagbl.“ pisze: rosyjski traktat pokojowy ma być, jak słychać, jeszcze podpisany dodatkowo przez sekretarza stanu v. Kühlmanna i hr. Czernina w Bukareszcie. Tymczasem udali się do Bukaresztu b. dyrektor wydziału handlowo-politycznego w ministerjum spraw zagranicznych p. v. Koerner, dyrektor wydziału prawnego, rzeczywisty radca tajny p. v. Kriege, poseł v. Rosenberg i radca legacyjny v. Stockhammern. Pertraktacje z Rumunją mają przebieg pomyślny.

Talaat Pasza jedzie do Bukaresztu.

Agencja Mili komunikuje, że wielki wezyr Talaat Pasza odjechał wczoraj wieczorem do Bukaresztu, aby wziąć udział w rokowaniach pokojowych z Rumunją.

Podróż delegacji finlandzkiej.

„Ag Stefani“ komunikuje:

Sonnino przyjął w Rzymie delegację finlandzką, która mu oznajmiła o ogłoszeniu niepodległości Finlandji. Delegacja następnie wyjedzie do Paryża.

„Corriere della Sera“ donosi, że w sobotę przyjął Papież na audjencji delegację finlandzką i przyjął od niej adres, w którym Finlandja prosi o nawiązanie bezpośrednich stosunków ze stolicą Apostolską.

Polscy i rosyjscy żołnierze na wyspach Alandzkich.

Między żołnierzami garnizonu rosyjskiego na wyspach Alandzkich znajdują się również Polacy i Ukraińcy, którzy się zwrócili z prośbą do Szwecji, aby im pozwolono przez Szwecję powrócić do ojczyzny, ponieważ nic nie chcą nadal z Rosją mieć wspólnego.

Z Petersburga.

Niezadowolenie z rządu bolszewików wzmogło się w Petersburgu, doprowadzając do krwawych zaburzeń, które jednakże szybko są tłumione. W sobotę objawiło się to niezadowolenie w olbrzymiej demonstracji, która pociągnęła przed Smolny Instytut, lecz była wstrzymana przez czerwoną gwardję na rogu Litejnego Prospektu.

Gdy tłumnie chciał ustąpić, powitano go salwą, wskutek której wiele osób zabito i raniono. Ze Stokholmu donoszą, że wobec niespokojnego stanu rzeczy w Petersburgu, utworzono tam specjalny sztab, który ma za zadanie przedewszystkiem ochronę i obronę sowjetu.

Protest Norwegji przeciwko Anglji.

Biuro Ritzau donosi z Chrystanji:

Rząd norweski polecił swemu posłowi w Londynie zaprotestować przeciwko zabraniu do niewoli niemieckiego parowca „Düsseldorff“, który płynął z Norwegji z ładunkiem żywicy i został w dniu 27 lutego wzięty do niewoli pod Holla przez angielski krążownik pomocniczy.

Rząd norweski żąda zwrotu okrętu, ładunku i załogi, zastrzega sobie odszkodowanie strat i wyraża nadzieję, że rząd angielski wyrazi ubolewanie z powodu tego zajścia i przedsięweźmie środki, celem uniknięcia na przyszłość podobnego naruszenia norweskiej sfery żeglugowej.

Bank Handlowy w Łodzi

(Aleje Kościuszki 15)

Asekuruje Pożyczki Premjowe II Emisji (1866 roku)

od ciągnienia odbyć się mającego w dn. 14 marca r. b.

Stowarz. zawodowe poszukuje inteligentnego, poważniejszego

Sekretarza kancelarji

obeznanego z wszelkiemi czynnościami buchalteryjnemi, jak również sumiennego **Inkasenta**, który mógłby załatwiać na mieście pobieramie składek członkowskich.

Oferty z dokładnym życiorysem składać należy w Adm. G. Ł. p. 1 S. N. 100

Specjalista

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, zewnętrzne i włosów

ZAWADZKA 1, róg Piotrkowskiej

Przyjmuje od 8—2 i od 4—9,

Panie od 5—6.

Pierwsza

+chrześcjańska lecznica+

chorób zębów i jamy ustnej,

teraz Sienkiewicza № 33,

róg Ewangiel[illegible]

Najlepsze ZĘBY sztu[illegible] plomby

Leczenie homeopatyc[illegible] Od 9—6.

Dr. S. Lewkowicz

Choroby skórne i zewnętrzne

Konstantynowska 12

Przyjmuje:

Panów 9—11 od 6—8. ‖ Panie od godz. 5—6.

Najtańsze źródło!!!

różnych resztek

Po fabrycznych cenach

Rozmaite Resztki

tylko przy ul. **Dzielnej 34 m. 14**

poprz. ofic. I piętro.

Piękny wybór na BLUZKI I SUKNIE, różne towary na MĘSKIE, DAMSKIE KOSTJUMY i PALTA oraz PLUSZE, DRAPY, KORTY, SZEWIOT, SUKNA, PODSZEWKA, SATYNKA, BARCHANY, FLANELE, CAJGI i inne modne towary.

Uwaga! Ceny stałe.

30 włókowy majątek

5 wiorst od stacji kolejowej do sprzedania zaraz. Gotówki około 800,000 marek.

Wiadomość: Hotel "Savoy" № 428 — do 7 lutego.

DLA DZIECI

co środa, sobota i niedziela o 4 po poł będą dane przedstawienia.

Wszystko się śmiać musi

w Teatrze „URANIA“

Cegielniana № 34.

Codziennie 2 godzinny program

homerycznego śmiechu.

składający się 15 atrakcji, między innemi

Kreton z swojemi 25 tresowanemi psami.

Sylvia Coletti piękność z Warszawy z nowym reperem.

Cesio 11 letni org. kuplecista i komik polski.

Na zakończenie znany oryg. komik polski król śmiechu **St. Bronecki.**

UWAGA: Wkrótce będą demonstrowane kino-obrazy. *Dyrekcja.*

Grand Kino Piotrkowska 72 | Po raz pierwszy w Łodzi | **Grand Kino** Piotrkowska 72

MAGDA SONJA

wszechświatowa sława, piękność czeska w wspaniałym nastrojowym dramacie w 6 cz. z prologiem p. t.

„LIST UMARŁEJ”

Grand Kino Piotrkowska 72 | **Grand Kino** Piotrkowska 72

FAGOSOL

Najlepszy środek przy osłabieniu dróg oddechowych, leczy nawet w wypadkach uporczywych, gdy inne środki zawiodły. FAGOSOL jest nie do zastąpienia przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu, kokluszu, katarze oraz influenzie. FAGOSOL usuwa kaszel oraz zaflegmienie, a prócz tego, działając pobudzająco na apetyt, spowodowuje wzrost wagi wycieńczonego organizmu. Chorzy płucni, którzy podczas zimy cierpią ciągle na kaszel, mogą wyleczyć się o ile używają FAGOSOL.

Żądać we wszystkich aptekach i składach materjałów aptecznych.

Kupuję różne kwity lombardowe i biżuterje, płacę najwyższe ceny. Łódź, ul. **Wschodnia 18**, w podwórzu, lewa oficyna -sze piętro. Zastać można od godz. 1 rano do 8 wiecz.

J. ROSENSTEIN.

Zarząd Stowarz. Właścicieli Nieruchomości

m. Łodzi, ul. Krótka № 9

niniejszym zawiadamia swoich pp. Członków, iż, aby zapobiedz niczem nieuzasadnionej ciągłej podwyżce cen materjałów budowlanych, postanowił wprowadzić w czyn kooperatywę niżej wymienionych artykułów:

Cement, wapno, cegła, gips, papa, smoła, gwoździe, szyby, blacha, ruszta, piecyki, farby, kreda, pokost, drzewo budowlane, smary, pasy, tapety, krany, klucze, chlorek, miotły, szczotki, lampki elektryczne, nafta, kafle, płyty trotuarowe.

Do kooperatywy mogą należeć członkowie z wkładami nie mniejszymi od Mk. 50.— (Mk. pięćdziesięciu).

Aby mieć możność zakupienia tych artykułów w jaknajprędszym czasie, Zarząd oznaczył termin wnoszenia wkładów do kasy naszego Stowarzyszenia do dnia 1-go Kwietnia 1918 r.

ZARZĄD.

Ogłoszenia drobne.

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Piotrkowska № 199 m. 7.

A! Meble z 8 pokojów wyjeżdżając sdrzedam. Główna 9 m. 14.

Chłopiec do biura na praktykę z ładnym charakterem pisma potrzebny Radwańska № 6 m. 16.

Meble z kilku pokoi sprzedam oraz maszynę do szycia. Piotrkowska 189—9.

Nauczycielkę 7 klas. gimnazjum doskonały polski, niemiecki, francuski, muzyka, (świadectwa z posad chlubne) poleca Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 109.

Potrzebny chłopiec Skład aptekarny Srednia № 99

Potrzebne zaraz kompletnie zdolne staniczarki. Pracownia sukien Radwańska № 10.

Rutynowana nauczycielka udziela tanio lekcji muzyki na fortepianie. Ulica Widzewska 94 m. 18 II piętro.

Zagubione dokumenty.

Anna Wytaczek zgubiła paszport niemiecki; wydany w Łodzi.

Dowody № 54882 i 59194 59068 Oddziału 2-go Łódzkiego Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowego Pasaż Majera № 11 zaginęły. Zastrzeżenie zrobione.

Juljanowi Frydmanowi Nawrot № 35 skradziono książkę legitymacyjną na 2 osoby, wydaną z K. R. Ch. i M. oraz paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Leizer Bibergal zgubił paszport niemiecki № 74098, wydany w Łodzi.

Marji Kohn ul. Nawrot № 7 skradziono książkę legitymacyjną na 4 osoby, wydaną z K. R. Ch. i M. oraz paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Marjanna Wachowiec, wieś Bendzelin pow. Brzezinski, zgubiła książeczkę wydziałową na mąkę, dla 3-ch osób, wydaną z gm, Mikołajew, pow. Brzezinskiego.

Prymas Krystjan, ul. Sienkiewicza 4, zgubił książkę legitymacyjną na 4 osoby, wydaną z K. R. Ch. i M.

Paulina Cerecka zgubiła legitymację na chleb na 2 osoby wydaną z K. R. Ch. i M.

Rozalja Nowak zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Stanisław Nieciecki ul. Nowo-Projektowana № 6 zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi oraz książkę legitymacyjną na 5 osób, wydaną z K. R. Ch. i M.

Zaginęły dwa weksle, wydane przez Władysława Wonsika na 100 rubli i Adama Smugę na 200 rub. na rzecz Andrzeja Lewy w Chojnach. Ostrzega się przed nabyciem powyższych weksli.

Redaktor i wydawca JAN GRODEK Przejazd 8.

Na maszynie rotacyjnej w tłoczni JANA GRODKA. Przejazd 8.